

STORTINGET

Representantforslag 110 S

(2019–2020)

fra stortingsrepresentantene Bård Hoksrud, Morten Stordalen, Tor André Johnsen og Hans Andreas Limi

Dokument 8:110 S (2019–2020)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Bård Hoksrud, Morten Stordalen, Tor André Johnsen og Hans Andreas Limi om å opprette Nye Baner AS

Til Stortinget

Bakgrunn

Jernbanen er et særdeles effektivt transportmiddel for å transportere mange mennesker raskt og smidig, spesielt i og rundt store byer. I Norge er det gjennomført en større jernbanereform de siste årene som har splittet opp og fordelt ansvar innenfor jernbanesektoren. Det har blitt mer konkurranse på skinnegangen gjennom anbudskonkurranser som har sørget for at folk får togtjenester til en lavere pris over skatteseddelen, samtidig som tilbudet enten styrkes eller er minst like godt som det var før togtjenesten på de ulike strekningene ble satt ut på anbud.

Dette viser at konkurranse virker, også på jernbanen. Gjennom jernbanereformen har man derfor fått gjort flere grep som skal sikre økt kvalitet til en lavere pris.

Samtidig som det har blitt økt konkurranse for persontransporten på jernbanen, har det ikke blitt konkurranse i vedlikehold og bygging av skinnegangen.

Fortsatt har Bane NOR ene og alene ansvaret for å planlegge, bygge og drifte infrastrukturen innenfor sektoren. I dag ser man at det er her de største utfordringene for jernbanen ligger, med blant annet store kostnadsøkninger i planlagte prosjekter og forsinkelser.

Gjennom opprettelsen av veiselskapet Nye Veier AS for få år siden fikk Statens vegvesen en konkurrent som også skulle få ansvar for å planlegge og bygge ut vei i Norge. Det ser man nå har blitt en stor suksess for hvordan det planlegges og bygges ut vei i dette landet. Nye Veier AS har på mange måter revolusjonert veibyggingen. De har fått ned prisen i prosjektene og realiserer prosjektene raskere enn opprinnelig planlagt, samtidig som det blir økt kvalitet på veiene. Staten har spart betydelige summer på opprettelsen av veiselskapet, samtidig som samfunnet har fått prosjekter ferdig tidligere enn antatt.

Når man ser hvilken suksess dette har vært for vei-sektoren, er det på høy tid at det gjøres det samme grepet for jernbanesektoren og opprettes et nytt selskap som får ansvaret for planlegging og bygging av skinnegangen.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g:

Stortinget ber regjeringen opprette et statlig aksjeselskap etter modell av Nye Veier AS for planlegging og bygging av jernbane, for å legge forholdene til rette for en raskere og mer samfunnsøkonomisk utbygging og vedlikehold av et effektivt, sikkert og miljøvennlig jernbanenett i Norge, basert på dagens jernbanekonsept. Stortinget legger til grunn at selskapet får langsiktige statlige lån med lav rente til sine prosjekter, og at selskapets utgifter til renter og avdrag for slike lån dekkes gjennom de årlige statsbudsjett.

14. mai 2020

Bård Hoksrud

Morten Stordalen

Tor André Johnsen

Hans Andreas Limi